

Udbyttedeling siden henholdsvis 1842 og 1876, og hvor den har været et Middel til at bringe disse to Virksomheder — der nu beskæftiger henholdsvis 770 og ca. 2 000 Arbejdere — i Arbejdernes Besiddelse.

2. Udbyttedeling som en obligatorisk Ordning.

Spørgsmaalet om, hvorvidt Udbyttedeling skulde søges gennemført ad Lovgivningens Vej som en obligatorisk Ordning, udgjorde — som nævnt — den første Del af det Spørgeskema, som Arbejdsraadets staaende Udvalg i Marts Maaned 1923 udsendte.

En obligatorisk Ordning kunde tænkes gennemført i videre eller snævrere Udstrækning som omfattende *alle* erhvervsmæssige Virksomheder eller kun *en Del* af disse.

a. *Obligatorisk Udbyttedeling for alle Industri-, Handels- og Landbrugsvirksomheder.*

Udover de Argumenter herimod, som er nævnt foran under 1, fremførtes der i Arbejdsraadet følgende Argumenter mod en saadan Ordning:

1) *Vanskeligheden ved at bestemme Udbyttet og Arbejdernes Andel i dette.*

Paa Grund af Virksomhedernes meget forskelligartede Karakter vilde det være ganske udelukket i en Lovbestemmelse at fastsætte, hvorledes Virksomhederne skulde opgøre deres Aarsresultat. Faste Regler for, hvilke Beløb der skulde hensættes til Amortisation og som Reserver, vilde saaledes fuldstændig umuliggøre alle Bestræbelser for at forbedre og udvide Virksomheden og vilde tilintetgøre Arbejdsgivernes Initiativ.

Dernæst vilde det være saa godt som umuligt i en Lov at fastsætte, hvor stor en Del af Udbyttet der skulde tilfalde Arbejderne til Fordeling, idet den samme Procent vilde betyde noget ganske forskelligt for de forskellige Virksomheders Økonomi, og dernæst ogsaa medføre ganske forskellige Resultater for Arbejderne, eftersom den manuelle Arbejdskrafts Indsats var større eller mindre.

2) *Forskelligheden i Systemerne.*

Selvom man imidlertid ser bort fra Vanskelighederne ved at fastsætte en ensartet Regel for Udbyttets Opgørelse og Arbejdernes Andel, viser Erfaringen, at næsten ikke to af de nuværende Udbyttedelings-Systemer er ens. Dels varierer de meget med Hensyn til de Betingelser, som gælder for, at Arbejderne kan blive Deltagere i Udbyttedelingen, dels — og særligt — er de uhyre forskellige, hvad angaar Udbyttets Anvendelse. Under en frivillig Ordning er der Mulighed for at imødekomme Arbejdernes Ønsker i disse Henseender, men en lovmæssig, tvungen Ordning vil blot opnaa at lægge det hele i en Spændetrøje, saa at Systemet hverken tilfredsstillter Arbejdsgiveren eller Arbejderne.

3) *Formaalet med Udbyttedelingen vil ikke blive naaet.*

Medens en frivilligt gennemført Ordning har Mulighed for — som tilstræbt — at virke som et Incitament paa Arbejderne, vil en obligatorisk Ordning slet ikke kunne gøre dette. Naar Arbejderne ved, at de har et egentligt *Krav* paa at faa Andel i Virksomhedens Udbytte, og at dette ikke afhænger af Arbejdsgiverens Forgødtbefindende, vil de hurtigt naa til alene at betragte Udbytteandelen som en simpel Del af deres Løn, og den vil da ikke længere kunne fremkalde den øgede, produktive Indsats, som var Formaalet med den. De vil glemme dens egentlige Oprindelse og i Aar, hvor Virksomheden ikke giver noget Udbytte, blot anse sig for at blive berøvet en Del af deres normale Løn.

4) *Forskellighederne i Udbyttet vil virke uheldigt.*

Alle Virksomheder indenfor samme Fag vil ikke kunne give samme Udbytte, og Resultatet deraf vil blive, at Arbejderne faar uensartet Vederlag for det samme Arbejde. Dette vil ikke blot i sig selv skabe Utilfredshed i Arbejdernes Rækker, men vil ogsaa